

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа в Америці і орган „Руского Народного Союза“.

Рік XIV. Скрантон, Па., Четвер 2-го Серпня, 1906. Число 31.

Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, August 2, 1906. No. 31.

Вп. Пп. секретарі Р. Н. Союза.

Пригадую вам, що кождий член є обов'язаний заплатити 25 ц. на покриття коштів Конвенції. Хто не заплатить до трьох місяців, буде виключений з членів Р. Н. Союзу. (§ 17. ст. Р. Н. С. і ухвала з VIII голов. Конвенції).

З поважанем,
С. Ядловский.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАР.

Серпень

2	Ч.	Ліній прор.
3	П.	Симеона юр.
4	С.	Марія Магд.
5	М.	9. Теофіл Тр.
6	П.	+ Бориса і Гліба
7	В.	+ Усп. св. Анни
8	С.	Бромола, Пар.

В справі конвенційної фотографії було оголошено в „Свободі“, що вони вже розіслані, а се тому, бо фотограф обіцяв зробити їх в протязі 14 днів і була надія, що коли дотична „Свобода“ дійде до рук читачів, то кождий буде мати свою фотографію. Тимчасом фотограф не додержав слова. До сеї пори лиш декотрі делегати дістали фотографії. Ті, що ще не дістали зволіють ласкаво трохи почекати. Кождий хто заплатив за фотографію дістане її певно.

Звертаємо увагу наших читачів на статтю „Польська „культура“ і свобода в Галичині“, поміщену в теперішнім числі нашої часописи. Написав її муж глибокої науки, відомий професор університету в Одесі І. М. Радецький. Він об'їхав тепер трохи не цілу Галичину, даючи по більших містах знамениті відчити на тему виродження і відродження молодіж. За короткий час свого побуту на Русі галицькій з'улюбив він обняти своїм сириим зором усе жите-буте наших родимців, що стоять під обухом польської шляхти. Яко чоловік свободолюбний, помістив наш шан. земляк в „Ділі“ отверте письмо до братів-Поляків, в якім докоряє їм в чемний спосіб за їх насаиства над народом руским і перестерігає компетентні круги перед евентуальним нещастем на случай, коли сей пригноблений люд забажає скинути з себе наложени окови. Поляки відповіли вправді проф. Радецькому в своїх часописах на його братерський лист, але в такий „культурний“ спосіб, що він був приневолений віднести ся з сею справою до російської Думи, а посередно до цілої Європи, о чім довідати ся вже можна по прочитанню згаданої статті.

Рада міністрів поручила цареві розв'язати також виспу палату державної ради т. з. Государственный совет.

В Лондоні розпочала ся дня 23-го Липня с. р. міжпарламентарна мирова конференція, що займає ся справою вічного мира і міжнародних полюбовних судів. На сю конференцію прибула також депутація від російської Думи під проводом Українця, професора Ковалевського. 500 парламентаристів з усіх країн повитали російських послів гримкими оплесками, а президент англійського кабінету Кембел-Банерман закликав з великим одушевленням: Російський парламент най живі! Сей оклик міністра повтаряли з ентузіазмом усі делегати, кождий з окрема, а коли на саї успокоїло ся, промовив до зібраних проф. Ковалевський, дякуючи усім присутнім за ознаки симпатії і жичливости. „Цілю нашої боротьби — говорив наш земляк — є увільнене народа з під обука деспотизму а здобуте вільности, свобод і справедливости. Однаковож ми не можемо лишитись тут довше, бо Дума розв'язана, а тим самим наші мандати уже неважні.“ В відповідь на ці слова відозвали ся з усіх сторін голоси: Зістаньте! Зістаньте! Але Ковалевський подякував еще раз сердечно і заявив рішучо, що ще того самого вечера від'їдуть російські делегати домі, бо кличе їх туди моральна повинність і мільони страждучого народа. Посол Алядин сказав від себе: „Цар грає велику гру, що скінчити ся мусить революцією загальною, а побідоносною!“

Звісний демократичний кандидат на президента Спол. Держав Брайн, запитаний в Лондоні про гадку що-до ситуації в Росії, відказав: „Я пересвідчений, що нарід російський не зверне ся уже ніколи з тої дороги, на яку теперступив. Цар поповнив великанський промах і допустив ся нечуваної похибки, яка зімстить ся на нім вельми суворо й болучо“.

Рада міста Парижа ухвалила 41 голосами проти 20 адресу, висказуючу співчуте і симпатію народови російському, а також надію, що сей нарід дібеть ся вскорі належних прав і виборе собі бажану свободу і вільність.

Видніші горожани Англії підписують меморіал, в якім похваляють стремління народу російського до переведення зміни державного устрою.

Зі всіх країн Росії доходить вісти про страйки у війську і між хліборобськими робітниками. В Варшаві зворохобив ся 10. батальон саперів і зажадав людського поведення сфпірив з рядовими, ліпшого харчу, та заведення політичної свободи в цілій Росії. Полки гвардії в Краснім Селі відбувають наради в справі страйку. Петербургський гарнізон є також підмінований. Один з одеских полків застрайкував. Дві третині військової залози в Одесі є „непевні“. Коли у війську настали такі відносини, по селах починають ся розрухи селян проти дворів. Села докола Чернигова страйкують, а панські двори спалено. Коло Одеси вибухли також грізні страйки селян. Коло Новгороду горять двори. В Петербурзі застрайкували пекарі, а місту грозить в найближших днях недостаток хліба.

До „Русского Слова“ телеграфують з Томска, що там попали на слід нових великанських крадіж, які пороблено підчас недавньої війни. Слідча комісія відкрила, що на стації Інноктескем пропало без сліду 1500 наладованих вагонів. Страти виносять на тій одніській стації около 7 міль. рублів.

З Лозанни прибула перед кількома днями до Женеві (в Швайцарії) богата Росіянка, Споланська і замешкала в першоряднім готелю. В кілька годин пізнійше зачула службу два вистріли в її комнаті. Показало ся, що Споланська відобрала собі жите револьверовою кулею. При боці умираючої матері лежала її 9-літня дочка, пострілена ненькою в околицю серця. Стан дитини безнадійний. Самоубійниця була жінкою високого чиновника. Полишила два листи, але їх зміст задержано в тайні.

Д. Полівка, Чех, бувший греко-католицький священник, Васильянин, головний

духовний управитель „Соєдиненія“ і великий „панславист“ перейшов на латинський обряд і обняв одву з латинських парохій коло Юнійонтави, Па.

В однім кварталі згинуло під колесами залізничних поїздів в Сполучених Державах 1.126 людей. Ранених в тої самої причини було 17.170 осіб.

Республіканський комітет народний для переведення виборів до конгресу порішив розіслати листи до всіх членів партії в цілій державі, щоби на кошта кампанії зложили по доларови. Більших датків комітет не жадає.

Недавно сему всі товариства католицькі в Америці злучились в одну федерацію для цілій політичних. Тепер знов всі військові товариства католицькі злучились разом. Вони представляють орунжу силу зложено з 30.000 людей. Є се, так би сказати, рід католицького війська в Америці.

На острові Лейт, котрий належить до групи островів Філіппінських, зв'язано кроваву боротьбу між військом американським а тамашними жителями, що належать до племені Пуляянель. Із сторони американської погіб один поручник і дванадцять жовнірів.

Др. Александер Грагам Бел виготовив на днях цікаву статистику, з котрої довідуюмо ся, що на кожних 1.200 осіб, живючих в Спол. Державах, є одна темна, а на кожних 850 осіб одна глуха. Всіх невидючих є 64.763. Близько десята часть з того числа є вже темні від уродження. Глухих начислено 89.287; з тих є 37.426 цілковито глухих, а 51.861 більше або менше недочуваючих.

В Токіо оголошено загально-народну жалобу по причині смерті барона Кодами, шефа генерального штабу японської армії. Покійника уважали одним з найбільших геніїв військових цілого світа. Він то виробив план битви під Мукденом, в котрій армія російська стратила кольосальну частину свого війська.

З Пекіну доносять що в кількох хінських провінцій вибухли грізне повстання. Число повстанців доходить уже до 60 тисяч мужа. Правительственні війська не годні спинити сего нового революційного

руху, викликаного товариством „великого ножа“.

Магометанці в Єгипті ладять ся до революції. Ситуація грізна не лише для Англіїців, але для всіх християн, мешкаючих в Єгипті. З тої причини англійські залози в Єгипті зістануть скріплені.

Канадійський міністер рільництва W. J. Black оголосив дня 21-го м. м., що в сім році потрібно на живна що найменше 20 тис. робітників більше, ніж в попередних роках. Урожай мають бути такі обильні, що фермери не памятають подібних від кількадесяти літ. Живна розпочинають ся з початком сего місяця.

Сицилійський вулкан Стромболі почав на нововикидати більшу скількість лави і попелу. Що хвиляють ся чути сильві трясення і підземні громові рокоти. Уся людність вельми занепокоєна і перестрашена.

Велика Британія нав'язала з Сербією на новодипломатичні зносини, що були вірвані від часу замордовання королівської пари.

В Лондоні помер найбогатший тамашний фінансіст, Алфред Біт, полішивши до 50.000.000 доларів маєтку. Доробив ся сего майна яко співник кількох фінансових інституцій. Найбільше зиску принесли йому копальні золота і діамантів в полудневій Африці. Померлий жертвував значну суму товариству Червоного Хреста, а крім того записав чимало тисяч на ріжнородні цілі філантропійні.

Дня 8-го с. м. пополюди один майнер, Олівер Браянт, що мешкав в Вандербург кавті, прийшов сильно підпитий домі і почав бити свою жінку. Сусіди, почувши крик жінки, збігли ся перед дім Браянта і почали наряджувати ся. Відтак витягнули з хати п'яного майнера, що тимчасом заснув був твердо, на улиці і тут били його п'ястуками і полінами так довго, доки не сконав під ударами розлюченої товпи. Одного фермера і одного коваля, що мали бути провідниками в тім страшнім самосуді, арештовано.

В Балтімор, Мд. засуджено на смерть 17-літнього Нігра за кримінальний злочин, поповнений на двох білих жінках в

Сомерсет кавті. Його процес відбув ся тутка тому, що злочинець був би напевно злітнований, колиб відослали його буля до Сомерсет кавті.

В віддаленку одної милі на захід від місцевости Гемлет, Н. К. зударив ся особовий поїзд з поїздом тягаровим. В наслідок сього випадку зістало убитих 25 пасажирів, а кільканайцять тяжко ранених. Одних і других відвезено до міста Рокінгем.

Поїзд залізничі Лакавана наїхав минушого четверга в місцевости Освейго, Н. Й. на 13-літню дівчинку Емму Крофт і убив її на місці, перетинаючи нещасну на дві половини. Дівчина вибирувала на залізничних торах углі і через свою неоглядність згинула такою страшною смертю.

60 робітників, званих „секшон генде“, затрунених на залізничі Лейк Шор в Вестфілд, Н. Й. застрайкували 23-го м. м., домагаючись підвищення платні з \$1.45 на \$1.75 денно. Управитель залізничі Оканер прибув на місце страйку, а вислухавши робітників, велів їм розпочати працю на ново, або виносити ся з власности компанії. Робітники згодили ся на се послідне. Заходить обави, що прийде до поважних заворушень і розливу крові, наколи компанія місця страйкерів заступить иншими робітниками.

Якийсь майнер в Давсон Сіті, Б. К., Рудольф Крансгорт викопав собі гріб на 7 стіп довгий, 3 стопи широкий і 2½ стопи глибокий. Коли гріб був уже готовий, Крансгорт відобрав собі жите вистрілом з револьвера і повалив ся неживий до викопаного долу. Не потребував бодай платити гробареві.

Дня 26 го м. м. лютила ся над містом Ст. Луїс, Мо. страшенна туча, получена з вихром, дощем, блискавицями і громами. В наслідок зливи заляла вода багато півниць. Від удару громів спалило ся сім домів. В багато місцях поривала буря електричні і телефонічні дроти. Спадаючі комини і стіни декотрих домів покалічили кілька осіб.

ЗМІНА АДРЕСИ.

Отрим повідомляю всіх інтересованих, що моя теперішня адреса така:
Stephen Kalakuka,
Box 4, Jessup, Pa.

Анна.

Доробив ся.

(Конець.)

— В такій страшній непевності і ожиданю я прожив більше як півтора місяця. Аж дістаю я від жінки лист зі Старого краю. Ах, містер, що тоді зі мною діяло ся, я на цілім тілі дрожав як листок.

— Пише мені жінка, що она тяжко хора, що була в Америці, але її завернули. Що на мори померла молодша дитина, а я навіть і не бачив її, що тіло кинули у воду, що она дуже плакала за дитиною, мала червоні очі, і через те доктор не хотів її пустити до Америки.

— Як собі тото нагадаю, то еще тепер болять серце, мою дитину кинули у воду, я стратив майже половину гроший, що був зложив, жінка хора, що робити?

— Взяв ся я до роботи, завізав Бога на поміч, перестав пити, лиш складав цента до цента, зложив півтретя сотки і по двох роках вернув до дому. Жінка утішила ся мною, а моя дитина не хотіла іти до мене. Боліло мене серце, що до тата не хоче іти, але гадаю собі, призначайт ся. Таж я для него не чужий, каба от з лица, але в серці я йому чую, а підросте, то пізнасть, що я йому тато.

— Патаю ся жінки, а що то було, що померло, син, чи донечка? — Донечка, каже, така файна як ангелик, — тай собі в плач, та нарікає на мене, що я ворог своїй родині, що то я убив ту дитину... от, як знаєте, баба.

— Так кажу я до неї, перестань, Ганю, плакати, то все від Пана Бога, треба прийняти. От взяти ся нам тепер до господарства.

— Зараз купив я матеріялу, зачав ставити хату. При Божій помочи виставив я хатчину, таку гарну, що аж люди завидували мені. Кажуть: „Американець приїхав, привіз гроший, тай палати ставить“.

— Ох, як то я спровадив жінку до власної хати, тай кажу до неї: видиш, подякуй Богови за Америку, якби не Америка, були би ми вічними дідами тай наймитами, та комірниками. А так, маємо свою хату, маємо своє поле, ще коби звідки пару коників, та корову, то вже би якось було.

— Але ні, думаю я собі, треба вже тут решту доробляти ся.

— Так отже зачали ми газдувати на спілку зі сусідом, він дав худобину, а я поле. Тяжко ми бідували один рік, але оно не ішло. Нема то як своє, думаю я собі, а Америка ані на хвальку не сходять мені з голови. Жінка привела на світ дитину, дивлю ся, хлопчик, слава Богу, буде поміч при господарстві. І тішить се мене, що се перша дитина, що знаю, що то моя, бо при мені прийшла на світ. І жінка повеселішала, і я набрав великої охоти їхати в Америку.

— Пішов я до банку, позичив гроший, тай попрацвав ся з жінкою і з дітьми, а она і вже так дуже не плакала, бо мала свою хату, своє поле і вже люди її поважали.

— От і приїхав я в Америку, знова в те саме місце до Гейзелтона, і дістав я ту саму роботу, що перше робив. Працював я там цілий рік і два місяці, зложив троха гроший, троха післав до дому, заплатив в банку довг, і думаю собі, лишу ся тут еще до кінця року, зложу троха більше гроший, а потому верну до дому.

— Тимчасом прийшло на мене нове нещасте. При роботі упав мені на руку великий камінь, і відорвав палець.

Русінко показав мені свою праву руку без вказуючого пальця.

— То то я натерпів ся, та намучив ся. В шпиталю пролежав я більше як шість неділь, і дорого мусів платити за шпиталь. Як виздоровіла мені рука, взяв ся я наново до роботи. Тим разом пробув я в Америці три роки, зложив триста таларів, і в тим повернув до дому.

— Видите, ніколи так не стане ся, як собі чоловік уложить. — Приїхав я до дому, дивлю ся, моя хата гарна, аж любо дивити ся, маю тепер гроші, то і розгазую ся. Покупував я господарські знаряди, поставив стайню, ще лиш до стайні худобину, і все буде добре, вже мені більше нічого не буде потрібно.

— Але худоба в той час була дуже дорога, так намовив мене арендар з нашого села, щоби я поклав гроші до банку, та перечекав до весни, коли худоба подешевіє. Я його послушав. Поклав я свої гроші до того якогось гунгарського банку, а на весну хочу їх відобрати, аж ту мені кажуть, що той банк упав, і пропали всі мої гроші. В суді з адвокатами не розговорю ся, бо не розумію по мадарски, пропало все, нема для мене ратунку. Іду я до коршмаря, тай кажу до него: де мої гроші, ти мені показав той банк, верни-ж тепер мені гроші. А він каже, що і йому там пропали гроші, але він буде процесовати, а як я хочу, то він мені дасть за кожду сотку трийцять гульденів, то все таки буде ліпше, як все стратити.

Я подумав собі, як ти мене циганиш, то тебе Пан Біг покарає, і взяв від него щось півтора сотки, а на папері підписав я, що при свідках здаю на него все, що зложив до банку.

— І що ж тепер з тими грішми робити? Як раз аби їхати до Америки, иньшого ратунку нема. Сказав я жінці, що то вже останній раз іду, вже більше не поїду, буде з мене досить вже тої вандрівки.

— Так поїхав я в своє старе місце. Приходжу там, де була бреха, а з неї і сліду не стало. Якось мені стало тяжко на серцю, треба шукати роботи. Йїздив я з плейзу на плейз, аж заїхав до вашого міста, і ту дістав роботу також на бресі. Вже тому буде тепер вісім літ.

— Поробив я так з рік, аж мені кажуть люди, що страйк, що я не маю іти до роботи. — Що то страйк, кажу я. хто хоче, нехай страйкує, а мені не треба. Я вже і так більше до Америки не поїду, от коби еще троха заробити, тай буде з мене доста.

— На другий день люди не ідуть до роботи, а я кажу, я таки поїду; а они кажуть: ми не пустимо. Але я таки пішов до роботи. До роботи прийшло дуже мало людей, лиш Словаки, Айриші, щось трох Поляків, та кількох Чехів. Ми зачали накидати угля на кари, аж тут надбігла купа робітників, та кричать до нас кинути роботу, а потому зачали кидати на нас камінем. Дперва пізнійше прийшла поліція, тай їх розігнала.

— Вечером по роботі приходжу до дому, а мешкав я тоді у одного галицького Русина, всі люди, що були у него на борді, обступили мене, тай кричать: скеб, скеб, гунгар; мало мене не побили. Я їм кажу: люди добрі, мені треба заробити — а они кажуть: і нам треба заробити, але як страйк, то страйк, а ти скеб, марш з нашої хати. Аж один молодий парубок, що мене научив читати та писати, взяв мене до свого руму, і розповів мені, що то є страйк, що нас компаністи кривдять, що нам за мало платять. Не дуже я се розумів, бо в краю я за рік не міг того заробити, що ту за один місяць, ну, але думаю собі, як всі, то і я, як дадуть більшу пейду, то і мені буде ліпше, і не пішов я вже більше до роботи. Жду лиш, коли той страйк скінчить ся.

— Жду один місяць, жду другий, вже радби я і за скеба пійти до роботи, але бреху давно вже замкнули, і нікого не приймають до роботи.

— Мав я зложених півтора сотки таларів, але собі постановив, що не рушу їх, аби мав згинутти, а тут вже зачинає бути біда. Що робити? Роботи нігде нема, нарід сновидає ся по улицах, та по салюнах, пють а пють, а відгрожують ся на компаністів. З голоду, кажуть помремо, а до роботи не пійдемо, доки нам не дадуть більшу пейду. А многі порозїздили ся до дому, або поїхали на иньші плейзи.

— Іду я поміж людей, та питаю про страйк, чи не знають, коли скінчить ся. А они кажуть, що страйк еще не зараз скінчить ся, що компаністи мають еще много угля, отже не дуже їм спішить ся. Кажуть, що страйк може потривати еще цілий рік, а може лиш пару місяців.

— Як так, думаю я собі, то нема що мені тут робити, треба їхати до дому.

— Чув я, що є такі шіфи, де люди наймають ся за робітників, а они за те перевезуть їх через море. Пішов я до того жида, що продає шіфкарти, тай кажу йому, що хочу їхати на такий шіфі до дому. Дав я йому три талари, а він післав мене на таку шіфу.

— О, знаєте, волів би я вже радше з голоду згинутти, як коли на такий шіфі їхати. Вожа ласка, що оно вже перейшло, а то думав, що згину, або сам собі смерть заподію, тай скочу до води.

— Поклали мене накидати угля в великий пец на споді корабля. Я цілими днями світа Божого не бачив, а ту коло пеца така страшна спека, що чоловік мліє, та з ніг паде на землю. А до того ще ані краплі води не дадуть. Я думав, що прийде ся вже там головою наложити.

— Ми їхали так трийцять днів, а мені здавало ся, що се було трийцять літ. Потому дали мені десять таларів і післали до дому.

— Приїхав я до дому, а жінка не пізнала мене, так змарнів я на лица, а здоровле до чиста стратив. Пролежав я в дома зі два місяці, а потому взяв ся до господарки. Купив я корову, купив коня, вже зачав я обрабляти поле, вже мені здоровле прибуло, вернули сили, вже синок корову пожене пасти, жінка працуює, все іде гарно, складно, збіже гарно зародило, лиш одна біда: нема стодоли, тай здала би ся друга корова, і другий кінь, тай новий віз, та хлів.

— Вже знаєте, так як то злодій тягне красти, так то чоловіка тягне до тої Америки. Тепер вже я пятий раз в Америці. Двадцять два роки я мав коли перший раз приїхав, а тепер в мене вже сорок літ минає. Америка зїла мое здоровле, мою молодість, мої сили. На живіт слабую вже пятнайцять літ; що небудь зїм, зараз слабую на жолудок. Ну так що-ж, але Америка дала мені троха гроший, що бодай на старість буде мені лекше жити, тай може діти не будуть так бідувати, як я бідував. От коби робота так даль-

ше пішла, то побуду еще пару місяців, а потому поїду до дому, тай стану вже на правду газдувати.

— Ей, а може вам містер Русінко еще чого не стане, тай знова приїдете до Америки? — запитав я жартуючи.

— О вже ні, вже все буду мати, вже я так собі обдумав, що то останній раз я в Америці.

На дворі вже стемніло ся, ми вернули ся до міста і сердечно попрощавши ся, розійшли ся домів.

Від того часу містер Русінко відвідував мене досить часто, і ми щиро заприязнили ся.

Якось в пару тижнів пізнійше зайшов до мене містер Русінко і показав мені лист, що дістав від жінки. Писала вона, що господарка іде добре, що корова мала телятко, а Штіфови щось повикидало на тілі. Але все булоби далеко ліпше, як би господар був дома. Приїзжай вже, пише, бо вже би час було.

— Ну, що ж містер Русінко, питаю я його, коли вибираєте ся до дому?

— От пороблю еще до другої пейди, тай поїду, коби хоть ласка божа мене не оцускала.

— А прийдіть ся попрощати зі мною, як будете їхати; сказав я до него, бо любив я того низького ростом, з товстим вусом, сивавого та дуже симпатичного Русінка.

В три дни після того, чую, по улиці ходять хлопці з газетами, та викрикують: Велике нещасте, десять людей убитих в майні, спеціальний номер. Мене як би щось тронуло, купив за цента газету, беру до рук і читаю: імена убитих: трох Поляків і вичислені їх імена, чотирох Словаків і трох „Гунгарян“, між ними читаю — Русіанко. Я вже знав, що се був Русінко. Так і пустили ся мені слези з очей. Відака, подумав я, доробив ся газдівства. Вже так близько було, аж ту маеш, знайшов спокій. Я пригадав собі, як він мені розказував, що не хотів би умарати в комірці, а тимчасом згинув такою страшною смертю, около шість сот метрів під землею. Обірвала ся ливна від вінди, і всі они, що були у вінді, погинули, мабуть еще заки долетіла на дно.

Я зібрав ся чим скорше, та поспішив на місце катастрофи. Тіла небіжчиків перевезли вже до трупарні, отже пішов я і там. Але Русінка не міг розпізнати, так страшно були всі потовчені.

Компанія справила йому похорон, а жінці його післала через угорський консулат сто доларів.

Алегені, Па. 14 січня, 1906.

Справозданє Гол. Секретара „Р. Н. Союза“ за час від 15-го мая 1904 до 31-го мая 1906 року на ІХ. Головній Конвенції в Scranton, Pa.

(Конець.)

Іван Порада, Вотлер, Па.	300.00
Іван Пашинковат, Нью Флоренс, Па.	100.00
Ксеня Костецка, Йонкерс, Н. Й.	300.00
Марія Незнаемска, Плимавт, Па.	300.00
Кирило Врона, Ст. Клейр, Па.	600.00
Томко Ковальчик (сирітска часть), Шамокін, Па.	500.00
Павло Матяш, Маганой Плейн, Па.	300.00
Юлій Волошинович, Форд Ситі, Па.	600.00
Анна Ванцко, Лансфорд, Па.	300.00
Марія Дудич, Шенандоа, Па.	300.00
Асафат Ладна, Еліанор, Па.	300.00
Розалія Моніта, Лансфорд, Па.	300.00
Захар Горощак, Шамокін, Па.	600.00
Анна Хомяк, Мт. Кармел, Па.	300.00
Павло Колодйчик, Алегені, Па.	300.00
Макар Кантор (сирітска часть), Оліфант, Па.	300.00
Крестина Дубець, Когус, Н. Й.	300.00
Павлина Кобельник, Нортгемптон, Па.	300.00
Марія Гут, Шамокін, Па.	300.00
Петро Гутник, Плимавт, Па.	300.00
Александр Млинарик, Трой, Н. Й.	392.75
Петро Врона, Шамокін, Па.	300.00
Стефан Ціхонь, Джесеп, Па.	300.00
Анна Малиняк, Шамокін, Па.	300.00
Іван Бончак, Йонкерс, Н. Й.	300.00
Семан Лисканич, Йонкерс, Н. Й.	300.00
Марія Шепеляк, Скрентон, Па.	300.00
Іван Сійчак (дитина), Глен Лайон, Па.	27.00
Гатала Рак, Прайсбург, Па.	600.00
Анна Пецух, Микаду, Па.	300.00
Андрій Німець, Симпсон, Па.	600.00
Павло Осірак, Плимавт, Па.	600.00
Анна Сонта, Травгер, Па.	300.00
Іван Федак, Скрентон, Па.	600.00
Михайло Венгляж (дитина), Нортгемптон, Па.	17.00
Яков Міндур, Бреслав, Па.	600.00
Анна Косарич, Микіс Ракс, Па.	300.00
Марія Пятниця, Мт. Кармел, Па.	300.00
Марія Мецьо, Травгер, Па.	300.00
Григорій Кушніньский, Ансонія, Конн.	600.00
Стефан Гашиц, Гейзелтон, Па.	600.00
Анна Паліновска (дитина), Скрентон, Па.	22.00
Іван Маркович (сирітска часть), Мейнор, Па.	488.80
Олена Сембер, Ансонія, Конн.	600.00
Михайло Коцюба (дитина), Микіспорт, Па.	15.00

Анна Капець (дитина), Глен Лайон, Па.	22.00
Іван Камеенецький, Пітсбург, Па.	600.00
Стефан Паканіч, Фрідериктаун, Па.	600.00
Дмитро Жеребний, Нортгемптон, Па.	600.00
Іван Гудак, Ст. Клейр, Па.	600.00
Марія Лешиншин, Вофало, Н. Й.	300.00
Василь Кріль, Пітсбург, Па.	331.75
Осиф Вовчак, Вест Поет, Вт.	600.00
Кароліна Когут, Еверсон, Па.	300.00
Анна Петрович, Оліфант, Па.	300.00
Михайло Лазовський, Шамокін, Па.	600.00
Іван Мохнач, Мікаду, Па.	391.66
Прокоп Малиняк, Шамокін, Па.	300.00
Акіліна Лабаш, Ст. Луїс, Мо.	300.00
Марія Демченко, Шенандоа, Па.	300.00
Павло Капець, Глен Лайон, Па.	600.00
Юрій Добрянський, Пітсбург, Па.	600.00
Захар Кріль, Джерві Сіті, Н. Дж.	600.00
Павло Маташ (сир. часть), Маганой Плейн, Па.	300.00
Марія Вончак, Майнерсвил, Па.	300.00
Михайло Горвад, Лейтроб, Па.	348.50
Андрій Євсуяк (сирітська часть), Оліфант, Па.	50.00
Василь Лабяк, Мікіспорт, Па.	300.00
Осиф Семанишин, Ормрод, Па.	600.00
Томко Ганиско, Шамокін, Па.	600.00
Антін Пандрак, Пітсбург, Па.	367.00
Стефан Тимцьо, Пітсбург, Па.	600.00
Текля Дьобко, Мт. Кармел, Па.	300.00
Семан Гавриш, Мікаду, Па.	600.00
Стефан Ціхонь (сирітська часть), Джесеп, Па.	300.00
Михайло Теник, Майнерсвил, Па.	260.46
Матвій Бельчик, Йонкерс, Н. Й.	600.00
Марія Бааун, Мт. Кармел, Па.	300.00
Анна Кундрак, Майнерсвил, Па.	300.00
Гнат Риджик, Карнегі, Па.	342.74
Іван Шмайда (дитина), Ансонія, Конн.	15.00
Юрій Котляр (сирітська часть), Майнерсвил, Па.	246.75
Григорій Малай, Пітсбург, Па.	415.67
Анна Летита, Тервил, Конн.	300.00
Анна Вельгош, Джерві Сіті, Н. Дж.	300.00
Петро Мерена, Пітсбург, Па.	300.00
Софія Копач, Нортгемптон, Па.	300.00
Анна Качмарчик, Монесен, Па.	300.00
Спиридон Вандзіляк, Шамокін, Па.	600.00
Єва Смільницька, Чішолм, Мінн.	300.00
Текля Малютин, Монесен, Па.	300.00
Василь Рапавий, Маганой Плейн, Па.	300.00
Іван Вовчак (сирітська часть), Маг. Плейн, Па.	300.00
Антін Пандрак (сирітська часть), Пітсбург, Па.	233.00
Петро Драган, Менавін, Па.	273.38
Дмитро Литвак, Шенандоа, Па.	600.00
Андела Пругенич, Елсворт, Па.	300.00
Алексій Галабурда, Мт. Кармел, Па.	600.00
Григорій Шкварла, Мікіс Ракс, Па.	415.00
Кондрат Котаньчик, Шамокін, Па.	600.00
Василь Данчевський (дит.) Франк. Форнес, Н. Дж.	32.00
Михайло Кухта, Мт. Кармел, Па.	600.00

Разом виплачено помертні заповоги:	
по 103 членах на суму	50,595.91
по 53 жонах „ „	15,900.00
по 17 дітях „ „	328.00
і 13 сирітських частин на суму	4,255.65
Загальна сума	\$71,089.46

б) Заповоги виплачено слідуєчим членам:	
Мойсей Курила, Чікаго, Ілл.	100.00
Юрій Гаврилка, Гренвил, Н. Й.	100.00
Емільян Дурняк, Пітсбург, Па.	100.00
Алексій Борис, Мейфілд, Па. (останок)	300.00
Василь Криницький, Оліфант, Па.	100.00
Василь Желем, Травгер, Па.	200.00
Іван Тарбай, Елмайра, Н. Й.	100.00
Петро Юра, Лансфорд, Па.	100.00
Діти Василя Болецака, Ст. Луїс, Мо.	50.00
Яцко Юшак, Травгер, Па.	100.00
Марія Сальон, Шамокін, Па.	50.00
Іван Богаль, Ботлер, Па.	100.00
Теодозія Варян, Джерві Сіті, Н. Дж.	100.00
Юрій Гаврилка, Гренвил, Н. Й. (II часть)	100.00
Теодор Явиляк, Літсдейл, Па.	100.00
Іван Дубовецький, Нортгемптон, Па.	100.00
Іван Савка, Бреслав, Па.	100.00
Діти Василя Болецака, Ст. Луїс, Мо. (II ч.)	50.00
Емільян Дурняк, Пітсбург, Па. (II часть)	200.00
Іван Пізнак, Джерві Сіті, Н. Дж.	200.00
Марія Сальон, Шамокін, Па. (II часть)	50.00
Михайло Адзіма, Мт. Кармел, Па.	50.00
Юрій Клованич, Плезант Валі, Па.	100.00
Михайло Драган, Мікіс Ракс, Па.	100.00
Іван Баран, Джерві Сіті, Н. Дж.	200.00
Олекса Соколович, Експорт, Па.	200.00
Іван Мацко, Мікаду, Па.	100.00
Іван Фецько, Донмор, Па.	100.00
Олекса Лещинський, Болтимор, Мд.	100.00
Іван Прегон, Правдене, Р. Ай.	100.00
Теодор Фринцко, Глен Лайон, Па.	200.00
Осиф Томашевський, Літсдейл, Па.	200.00
Михайло Суский, Шамокін, Па.	200.00
Іван Варкола, Нью Флоренс, Па.	200.00

Іван Петрик, Джесеп, Па.	100.00
Митро Пас, Лансфорд, Па.	200.00
Діти Василя Болецака, Ст. Луїс, Мо. (III ч.)	50.00
Іван Тхір, Лансфорд, Па.	100.00
Василь Кашак, Травгер, Па.	100.00
Михайло Алзіма, Мт. Кармел, Па. (II ч.)	50.00
Всіх заповог виплатив Р. Н. Союз за два літа разом на суму	4,750.00
а враз з помертним	75,839.46
с) Адміністрація Р. Н. Союзу виносила за час двох літ	8,715.53
І так:	
Конвенція і 2 засідання коштували	2,244.17
Пенсія гол. Урядників: предсідатель 240.00, секретар 1,680.00 і 50.00 за Май 1904, котрі взяв аж по VIII Конвенції, разом 1,730.00; касіер 600.00 і 50.00 остаточно часть пенсії з 1904 р., котру також взяв аж по VIII Конвенції, разом, 650.00, що робить суму	2,620.00
Друки для Союзу як грамоти, книги деклар., додатки до статутів, викази місячні, переступні листи і другого рода потрібні річі	500.70
Відзнаки і книжочки платничі	898.80
Подорож гол. Уряду в справах Союзу	172.76
Календар за рік 1905	365.00
Вонди	72.00
Офіс, се е бюро, шафи, крісла і другі річі	89.84
Сейф	200.00
Адвокати в справах судових	313.65
Почтові і офісові видатки гол. секретара, касіера і предсідателя, з чого 9.00 ще старого	586.71
Асекурація офісу	9.70
Еміграційному Домови звернено	221.10
Рент від офісу	261.10
Організаторство	5.00
За писане 1500 грамот	15.00
Відшкодоване Андрієви і Марії Корпан з Нью Йорку, присуджене судом (по 70.00 одному)	140.00
Разом	8,715.53
д) Орган Р. Н. Союзу за два роки	12,668.30
ЗІСТАВЛЕНГ.	
а) помертні	71,089.46
б) заповоги	4,750.00
с) адміністрація і дрібні видатки	8,715.53
д) орган Союзу	12,668.30
Весь розхід	97,223.29

ВИКАЗ ЧЛЕНІВ, НА ПІДСТАВІ КОТРОГО ВИБРАНО ДЕЛЕГАТИВ, 3 ДНЕМ 31-го МАЯ, 1906 РОКУ.

Відділ	Місцевість і назва Братств	гол.	дорос.	дітей	жен	на пів	Разом
1	Шамокін, Па. М. Р. Н. С.	3	260	67	4	10	341
2	Мт. Кармел, Па. Дмитр.	1	44	—	—	—	44
3	Олифант, Па. Івана Хрес.	3	211	70	8	7	296
4	Джерві Сіті, Н. Дж. М. С.	2	112	34	12	2	160
5	Мт. Кармел, Па. П. і П.	2	62	7	—	—	69
6	Бравнсвил, Па. П. і П.	2	113	—	—	2	115
7	Мікаду, Па. Богородиці	2	126	26	3	1	156
8	Елмайра Гайтс, Н. Й. Мих.	—	27	25	—	2	54
9	Ст. Клейр, Па. Богород.	1	41	19	—	—	60
10	Ансонія, Конн. П. і П.	2	71	53	2	3	129
11	Вотербері, Конн. М.Р.Н.С.	—	12	2	4	1	19
12	Йонкерс, Н. Й. М.Р.Н.С.	2	69	17	8	3	97
13	Трой, Н. Й. Николая	1	42	6	—	2	50
14	Ст. Луїс, Мо. Михайла	2	70	15	—	1	86
15	Вофало, Н. Й. Івана Хр.	1	46	—	—	—	46
16	Лансфорд, Па. Богород.	3	186	14	4	—	204
17	Вест Полет, Вт. Богород.	—	22	1	2	—	25
18	Сімор, Конн. Івана Хрест.	—	20	13	1	3	37
19	Прайсбург, Па. Василія	2	61	33	3	1	98
20	Джесеп, Па. П. і П.	2	45	12	13	6	76
21	Мейфілд, Па. Кир. і Мет.	—	17	5	2	1	25
22	Менавін, Па. Николая	—	18	—	—	—	18
23	Гомстед, Па. Михайла	1	45	5	1	—	51
24	Шамокін, Па. Йосифа	—	25	5	1	1	32
25	Травгер, Па. Михайла	2	74	3	—	—	77
26	Бел Вернон, Па. Богород.	1	34	2	1	—	37
27	Глен Лайон, Па. П. і П.	1	44	12	—	—	56
28	Маганой Плейн, Па. Іллі	2	84	—	—	—	84
29	Рон, Па. Спаса	—	19	19	—	2	40
30	Бреслав, Па. Андрея	2	77	24	—	—	101
31	Еліанор, Па. Михайла	2	55	3	—	—	58
32	Травгер, Па. П. і П.	2	86	5	—	—	91
33	Нортгемптон, Па. Богор.	3	233	80	—	5	318
34	Олд Фордж, Па. М.Р.Н.С.	—	3	—	1	—	4
35	Витні, Па. Трех Сьвятых	1	41	2	—	2	45
36	Скатдейл, Па. Івана Хрес.	2	49	9	5	—	63
37	Чішолм, Мінн. Николая	—	25	9	—	—	34
38	Оборн, Н. Й. Николая	2	59	7	5	2	73
39	Сиракюс, Н. Й. П. і П.	1	47	4	—	2	53
40	Скентон, Па. Іллі	2	118	8	8	3	137
41	Вестморленд, Па. Михайла	1	44	—	—	—	44
42	Пасейк, Н. Дж. Николая	2	61	32	1	6	100
43	Симпсон, Па. Василія	—	26	3	1	—	30
44	Мт. Кармел, Па. Богород.	—	—	—	6	—	6
45	Філадельфія, Па. Любов	1	31	9	4	5	49
46	Плімаут, Па. П. і П.	2	143	44	3	—	190
47	Злучив ся з від. 102						

Відділ	місцевість і назва Братств	гол. дорос.	дітей	жен на пів	Разом		
48	Микіспорт, Па. Івана Хр.	2	128	11	—	1	140
49	Повгатав, В. Ва. Богор.	—	18	1	—	—	19
50	Десладж, Мо. Івана Хрес.	2	100	8	—	—	108
51	Сйтсборо, Па. Михайла	—	24	—	—	—	24
52	Голйок, Масс. Івана Хрес.	1	30	—	—	—	30
53	Пітсбург, Па. Николая	3	265	27	2	3	297
54	Тервил, Конн. Михайла	—	15	—	—	3	18
55	Карнегі, Па. П. і П.	2	128	7	—	1	136
56	Алегені, Па. Богородиці	2	87	—	—	—	87
57	Когус, Н. Й. М. Р. Н. С.	1	28	—	2	1	31
58	Реймі, Па, Кн. Данила	2	76	13	—	—	89
59	Еверсон, Па. Івана Хрест.	—	13	3	—	—	16
60	Болтимор, Мд. Анни	—	—	11	—	10	21
61	Донло, Па. П. і П.	2	59	2	—	—	61
62	Монесен, Па Івана Хрес.	2	64	12	1	—	77
63	Форд Ситі, Па. Николая	2	61	6	16	—	83
64	Градатим, Па. М. Р. Н. С.	—	8	—	—	—	8
65	Елизабет, Н. Дж. Волод.	1	34	10	2	1	47
66	Нью Йорк, Н. Й. Андрея	1	22	4	3	10	39
67	Ботлер, Па. Михайла	2	79	—	—	—	79
68	Ансонія, Конн. М. Р. Н. С.	—	22	10	5	3	40
69	Нью Йорк, Н. Й. Зоря	—	25	2	1	—	28
70	Джерзі Ситі, Н. Дж. Клюб	1	24	3	1	10	38
71	Френклин Форнес, Н. Дж.	—	18	5	—	—	23
72	Алден, Па. Володимира	1	30	20	3	—	53
73	Правиденс, Р. Ай. К. Дан.	—	10	3	—	4	17
74	Гренвил, Н. Й. Георгія	—	24	—	2	—	26
75	Мт. Кармел, Па. Володим.	—	22	1	—	2	24
76	Ньюарк, Н. Дж. Івана Хр.	—	15	1	—	16	32
77	Йорквил, О. Стефана	—	20	—	—	—	20
78	Майнерсвил, Па. Николая	2	119	—	—	—	119
79	Мейерсдейл, Па. Юрія	—	15	—	—	1	16
80	Плезант Валі, Па. Мих.	—	23	—	—	—	23
81	Болтимор, Мд. П. і П.	—	24	—	—	—	24
82	Нью Александрія, Па. П.П.	2	65	—	—	—	65
83	Карнегі, Па. сест. Любви	—	—	5	8	13	26
84	Кенонсбург, Па. Михайла	1	42	—	—	—	42
85	Гейзелтон, Па. Михайла	2	111	7	—	1	119
86	Оліфант, Па. Богородиці	—	27	—	—	—	27
87	Ланкестер, Н. Й. Василія	—	17	7	—	—	24
88	Крос Форк, Па. Богород.	—	26	5	—	—	31
89	Розв'язаний						
90	Розв'язаний						
91	Микісракс, Па. Дмитр.	1	44	1	—	—	45
92	Тейлор, Па. Николая	1	43	1	—	12	56
93	Гестінгс, Н. Й. М. Р. Н. С.	—	8	5	—	5	18
94	Нью Брітейн, Конн. Вол.	—	4	—	—	17	21
95	Бівер Медовс, Па. Мих.	1	38	—	—	—	38
96	Пітсбург, Па. Івана Хрес.	2	71	8	4	2	85
97	Маріон Гайтс, Па. МРНС	—	8	4	—	—	12
98	Шенандоа, Па. М.Р.Н.С.	—	25	6	—	—	31
99	Вилксбарі, Па. Николая	—	26	—	—	—	26
100	Микіспорт, Па. Ольги	—	—	—	8	5	13
101	Кенонсбург, Па. Богород.	—	—	—	—	13	13
102	Клівленд, О. П. і П.	1	44	—	4	1	49
103	Експорт, Па. Николая	1	48	—	—	—	48
104	Перт Амбой, Н. Дж. Ник.	2	59	17	1	—	77
105	Віамінгтон, Дел. Мих.	—	17	—	—	—	17
106	Чікаго, Ілл. Тов. Русинів	—	12	2	1	—	15
107	Сейр, Па. Богородиці	1	30	2	—	—	32
108	Нью Йорк, Н. Й. Володим.	1	37	3	1	—	41
109	Елсворт, Па. Михайла	1	32	—	—	—	32
110	Літсдейл, Па. Михайла	1	49	—	—	—	49
111	Алегені, Па. Івана Хрест.	1	38	—	—	—	38
112	Алегені, Па. Поступ	—	10	2	2	4	18
113	Нью Флоренс, Па. Василія	1	36	—	—	—	36
114	Донмор, Па. П. і П.	—	23	—	—	—	23
115	Нью Філадельфія, Па. Мих.	—	28	—	—	—	28
116	Чішолм, Мінн. Михайла	—	23	1	—	1	25
117	Нью Йорк, Н. Й. Січ	—	13	1	—	—	14

без участі і дозволу народного представительства стягати податки і побирати рекрута. Ви є тепер правительством. Розігнане Думи усуправедлює вас і наказує вам не давати ані грошей, ані жовніра. Коли би правительством помимого хотіло зятягнути пожичку, то вона не буде мати вартости, бо представительство народне її не признає. Нарід російський не хоче про неї знати і її ніколи не сплатить.

Відповідно до сказаного нами повисше, визнаємо вас, горожани, не дайте ані копійки податку, не дайте ані одного сина до царської армії, доки парламент не буде скликаний на ново. В своїй відмові будьте витревалі і непобідимі. Нема на світі сили, що могла би зломити волю однаково думаючого народу.

Горожани! Сподіємося, що підете слідами своїх представителів, а який би не був вислід наших домагань, добрий чи злий, — ми будемо завжди з вами!

Вісти з Росії.

Дня 22-го Липня с. р. о годині 3-тій рано окружили царські війська Таврійську палату, заняли коритарі і входи а також всі салі і комнати. В той спосіб зістала розв'язана російська Дума. Рівночасно появили ся в урядових дневниках два царські укази, котрі порозвішлювано еще окремо на всіх рогах улиць в формі оголошення. В першій указі повідомлено мешканців столиці, що царською волею розв'язано Думу аж до дня 7-го Марта 1907 р.; другим указом оголошено стан облоги над Петербургом і всіма тими провінціями, в яких сподівають ся оружного повстання. Цар, чи радше його посліпаки мали велику охоту арештувати всіх поступових послів, але се їм не вдало ся; 300 послів, доідавши ся завчасу, яка доля очідає їх за щирі й совісну працю над відродженням своєї вітчизни, утікли до Фінляндії і тут в місті Выборгу уложили до російського народу пропагандний маніфест, який подаємо на иньшій місци в повній основі. Розігнані послі мусіли радити скоро, бо з Петербурга насіла звістка, що вислано до Выборга цілий полк піхоти з порученням арештувати всіх послів, яко революціонерів. Заки військо прибуло, послі розіхали ся уже в різні сторони, присягнувши собі взаємно стояти по стороні правди і поневоленого народа аж до остатньої каплі крови. Замітне, що сей маніфест підписали також такі послі, що до останньої хвилі стояли на услугах правительства, а се вже найліпший знак, що уряд самохіть зреволюціонував Думу, котра тепер відказує ся служити царатові і визнає всіх і вся до най-

острійшої боротьби против государя і його прихвостів. В Выборгу вибрано також з поміж присутних послів неустаючий виконавчий виділ, котрого головою зістав бувший заступник председателя Думи, князь Павло Долгоруков. Сей Долгоруков є потомком одного з найстарших князівських родів в Росії і походить в простій лінії з родини князя Рурика, підчас коли теперішня династія Романовичів є походження німецького. Таким чином князь Долгоруков має більші претенсії і права до трону російського, ніж імператор Миколай і його нащадки. Замітити належить, що особа князя Долгорукова тіпшить ся чималою популярністю і симпатією у всіх російських кругах: люлять його великі і малі, пани і хлопці; навіть революціонерам не є він ооружний. Між найзнаменити ми московськими родами має він величезні впливи, а усі богачі суть его приятели. Сам Долгоруков є чоловіком вельми людяним, на скрізь поступовим і संबодолюбним, а в виду того заходить питане, чи не вибрала його судьба на все-славянського Вашингтона...

Хто ж то може знати? Будучність закрита перед нами очима грубою, непрозирою заслоною, але робити адогади і заключения на свою власну руку вільно чейже кождому!...

Коли послі укладали в Выборгу звисний маніфест до всіх народів в Росії, правительство видало тимчасом свій власний маніфест до мільонів мужиків, звиваючи їх, щоб помогли урядови знищити революцію, а за те „вірних синів сьвятої Росії“ обдарує цар землею, котру революціонери хотять забрати селянам і дарувати Жидам. Сказано ясно і недвозначно. Правительство допускає ся найгрубшої самоволі, провокує сьвідомо народ і організує офіційно чорні сотні і банди хуліганів, що мають стати підпорою престолу і держави!... Сумно!...

По таких „соби́тиях“ настала в Росії грізна хвиля. Цар усунув з прем'єрського стільця замало „енергічно-го“ Горемікіна, а на його місце посадив міністра справ внутрішніх Столипіна. Столипін, се людина під пару Треповови, Побідоносцеву і Спілці, що не жахаєть ся запаху сьвіжої людської крови... Зараз так привернено по всіх більших містах старий самодержавний лад. Всі часописи, що хотіли перепечатати маніфест послів до народу, сконфісковано; виходять лише урядові дневники і такі „казети“ як оліфантська „Правда“... По всіх редакціях повно салдатів, всі журналісти перепопнені „неблагодарними“, по улицах марширують цілі полки війська з набитими карабінами і нафлянцтованими багнетами, кінниці вганяє заодно з одного місця на друге, на обширніших площах уставлено армати, усі дер-

жавні будинки і величезні мости обсажені сильною патролею, поліція вдирає ся силоміць до кожного приватного дому, шукаючи за „незаконними“ часописами та бомбами — словом стан облоги в найширшій значіно сего слова! Самодержавіє підняло ся на найвищий щабель, щоб описати з тим більшим розгоном повалити ся стрімголов в бездонну пропасть...

А щож на те все російські народи, сі піддані „білого царя“, „вірні сини сьвятої Росії“?.. Вони готують ся до кровавої але рішучої і останньої розпави з „батьюшкою“ і його лютьми, кровожадними до радниками. Хоч маніфесту розігнані Думи до російських народів не надрукувала ані одна часопись, хоч всі почтові посилки і приватні листи цензурують царські чиновники, — він мимого розійшов ся блискавкою по всіх закутках московської держави і зелектризував мільони пригнетеного люду. Зачала ся революційна робота, але по воли, розважно, плавно. За останні два роки навчили ся революціонери дуже много: пересьвідічили ся, що боротьба одної, хочби навіть більшої частини розбурханої суспільности з царським молохом — се во да на млин пануючої кліки, се безпотрібне марноване людського життя. От тому то зносять вони відважно усі нечувані переслідування уряду, а тимчасом обраховують свої сили, агітують завзято поміж військом і селянами, та в ряди-годи висилають деяких найчільніших прихильників деспотизму на лоно Авраама... Саме тепер видав терористичний комітет декрет смерти на царя Миколая, на Трепова, Побідоносцева, Орлова і богато инших стовпів самодержавія. Вирок смерти на царя прибито на мурах Зимової Палати, а декрети смерти на Трепова, Побідоносцева, Орлова і инших прибито на дверях їх резиденцій, хоч військо окружає їх палати і стереже навіть суїдних домів. Се вже найлучший доказ, що військо належить до революції, бо хтож инший, як не жовієр міг би прибити на дверях згадані декрети?

Хоч загальний вибух революції поки-що здержаний, чи відложений, то все таки зривають ся по всіх закутках Росії спори гуртки संबодолюбних одиначів і з оружієм в руках кидають ся на своїх гнобителей. Нема уже ладу і в царській армії: зревольтовані салдати ведуть оружну борбу з товаришами монархістами, а так в цілій великанській державі крайна анархія. Брат братови видирає жите!... Але се не дивнаца: де дрова рубают, там і тріски летять...

— „СВОБОДА“ послав гроші до всіх частин світа, по тій самій ціні, що всякі чужі агенти. Гроші дождо до краю за 12 днів. Чого волочились по чужих, коли свої можуть вас так само обслужати. Адресуйте: SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

На Боевий Фонд в Галичині

- зложили:
- 1) **За руки ред. „Свободи“:**
1) В Кашер Кляш, Онт. Канада, зібрав п. Дмитро Галушак отсі жертви:
По 1 дол.: Дмитро Галушак, Андрій Островський, Дмитро Дирбавка, Олекса Іванишук, Гринько Вингирович
По 2 дол.: Гаврило Паранюк.
Разом 7 дол.
2) 3 Торонто, Онт. Канада, Михайло Лупів, 1 дол.
3) 3 Напінка, Ман. Канада прислав п. Павло Тимчишин слідуочі жертви:
По 50 цнт.: Лицар Фецько, Іван Ковальчук.
Павло Тимчишин 25 цнт.: Разом 1.25 дол.
4) 3 Перт Амбой, Н. Дж. Миколай Андрушко 25 цнт.
5) 3 Ейла, Вердж. Іван Близький 50 цнт.
6) 3 Винніпег, Канада на руки п. А. Каракочука зложили по доларови: Іван Дячук, Антін Дячук, Йосиф Дячук, Ілько Ващакшин, Микола Нагірняк, Микола Баракочук, Гнат Милер, Микола Бурчинський, Антін Каракочук. Разом 9 дол.
7) 3 Питебург, Па. сколектував Гріг. Демида на всі 3 партії 6.50 дол. Жертвували:
По 1 дол.: Григорій Демида, Ефрем Олійник, Михайло Пухальський, Дмитро Ласяк.
По 50 цнт.: Антон Дябло, Захарій Міса.
По 25 цнт.: Василь Бутинський, Ілля Сковронський, Марія Сковронська, Михайло Умриш, Іван Ковальчук, Іван Михайлишин. Разом \$6.50
8) 3 Ст. Меріс, Алта, Канада Василь Равлюк 50 цнт.
9) 3 Форд Ситі, Па. сколектував на хрестинах в Андрія Смоленя в Вик Ситі, Па. п. Микола Тешлий на Хлопський Фонд \$3.25
10) 3 Оліфант, Па. на хрестинах у п. С. Митренка зібрав п. Каріло Білич \$4.00.
11) 3 Прайсебург, Па. жертвували п. Гнат Лигуз \$1.00.
12) В Ботлер, Па. на хрестинах у Івана Коваліка зібрав Іосиф Цимбала і Гринь Павук слідуочі жертви:
По 1 дол.: Микола Булиняк, і Юрко Вадиц;
По 50 цнт.: Андрій Пенцак, Лев Целіп, Андр. Сала, Андр. Чернецький, Іос. Петровський, Анна Сала, Іосиф Цимбала, Гринь Павук.
По 25 цнт.: Дмитро Яницький, Андр. Круя, Пазя Ковалик, Ів Ганяк, Василь Вовк, Іос. Вовк, Павло Войтович, Микола Медвідь, Іос. Яницький, Іос. Мельник, Пазя Павук, Микола Куч.
Іван Чернецький 20 цнт.:
Марія Яницька дочка Дмитра Яницького 15 цнт., Марія Яницька 10 цнт. Разом, \$9.50
13) 3 Вест Сенек, Н. Й. на Хлопський Фонд Іван Горох 2 дол.
14) 3 Винніпег, Канада для соціалістичної партії жертвували по 1 дол.: Федір Байдак і Василь Яшак;
Разом 2 дол.
Разом \$47.75
Попередно 702.20
Сума \$749.95
Редакція „Свободи“, Svboda, Box 353, Scranton, Pa.
Всіх грошей на Боевий Фонд зібрано досі в північній Америці на суму \$1,903.30.

Жертви на Револуц. Українську Партію.
Василь Яшак \$ 1.—
Попередно 291.56
Разом 292.56

ДИВНА ПРИЧИНА ПИТЯ
Перед судією явив ся о дин чоловік. Обжалований о якусь малу провину, по повнену в гостинниці. Судія питав ся його, чому він не заховував ся прилично і чому вже з рана упив ся високою. Обжалований звиняв ся тим, що коли встане із спання, чує в жолудку велику тяжкість і нудкість і почуває ся таким обезсиленим, що не може взяти ся до жадної роботи. Скоро нає ся дещо, стає йому легше і він спосібний тоді до праці. Судія увільнив сего винувника, але напояв його, щоб порадив ся яко го доброго лікаря дотично своєї недуги. Ми поручаємо тому хорому чоловікові Трінера Лічиче Гірке Ви но. Коли того лікаряства уживати буде правильно через якийсь час, почує ся зараз ліпше: його жолудок стравить легко всяку їду а хорий дістане добрий апетит і охоту до кожної праці. Уживає ся того ліку так, як показує припис на кожній пляшці. Памягайте, що Трінера Лічиче Гірке Вино чистить та від сьвіжєє крові зміцнює нер

Болючі крижі і члени
тратять біль і штивність після кількохразового натерття
Д-ра Ріхтера
Нотвичним
Пейн Експелером
Фаміліїне средство звиване по многих краях як лім проти Руматизму, Сіатики, Болю в боці, Невралгії, Болю в горлі і грудях, Болю голови і зубів.
Продають по всіх апіках по 25 і по 50 центів.
F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl Str., New York.

ви. В горючих літніх днях не знайдете літнього средства на удържане здоровья і сил!
Продують по всіх антиках.
Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill

Спростоване.
В 29. ч. „Свободи“ а дня 19-го Липня с. р. поміщено на стор. 6-тій допис з Бостону, в якій говорять ся про заложенє тамошніми Русинами запового братства під покровом сьв. Петра і Павла. Через недогляд коректи вкратла ся до сего допису маленька опібка, котру отсим простуює. В дотичнім місці має бути так: „Всі зразу вгодили ся до сего допису маленька опібка, котру отсим простуює. В дотичнім місці була на се одноголосно, але пізніше більшість зібраних відкинула сесе внесенє і ухвалила, що братство буде носити назву сьв. Петра і Павла.“
Редакція.

Справозданє Гол. Секретара „Р. Н. Союзу“.

(Докінчене з 3-ої сторони.)

Відділ	Місцевість і назва Братств	гол. дорос.	дітний	жен на пів	Разом
118	Пітебург, Па. Соб. Богор.	—	—	5	11
119	Лейтроб, Па. Михайла	1	47	—	—
120	Спенглер, Па. Богородиці	1	39	4	—
121	Трентон, Н. Дж. Івана Х.	—	24	—	—
122	Трентон, Н. Дж. Богород.	—	—	10	—
123	Скрентон, П. Богородиці	1	26	—	1
124	Ормрод, Па. Николая	1	46	—	2
125	Легвин, Па. Махила	—	19	—	—
126	Бівердейл, Па. Михайла	—	27	—	—
127	Бофало, Н. Й. Николая	—	13	—	—
128	Лорейн, О. Андрея	—	17	—	—
129	Сайксвил, Па. Николая	—	27	2	—
130	Пітебург, Па. Фльора і Л.	—	21	—	—
131	Бофало, Н. Й. Заок. Укр.	—	17	—	—
132	Міксіпорт, Па. Зап. Січ	—	25	—	—
133	Ньюарк, Н. Дж. Николая	—	17	1	2
134	Ернест, Па. Николая	—	26	—	—
135	Смок Рон, Па. Георгія	—	16	—	—
136	Карнегі, Па. Січ	—	—	—	—
137	Вест Сенек, Н. Й. Георгія	—	—	—	—
Разом		115,6245,947,	187,229,	7608	

З того оден відділ в Нью Флоренс не вибрав делегата ані не припоручив заступства, отже всіх голосів 114.
Від 31 Марця до 31 Мая приступило ще 2 братства до Р. Н. Союзу з 30 членами і 250 членів з різних братств, 280
так що Р. Н. Союз з днем 30 Мая числив членів 7888
На останній VIII Конвенції числив 5857 членів, отже Р. Н. Союз за час 2 літ вріс о 2031 членів.
Що до числа відділів, то за тих 2 літа приступило 37 нових відділів, а 12 виступило, з тих 10 через безробіте, значить люди пороз'їжджались задля браку роботи; 1 через те, що если жена і муж суть в Союзі, то Союз в разі смерті одного платив тільки 600 дол., а 1 з незвісної причини.

СПРАВОЗДАНЄ З КАЛЕНДАРА ЗА 1904 РІК.

На Календар на 1904 рік видано	433.75
За него прийшло від:	
„Свободи“	179.34
о. Улицкого	11.75
Відділи самі надіслали	18.61
А. Шарпсонь	69.75
о. Макара	49.56
Разом	\$329.01
Недобір виносив	104.74
За рік 1905 на Календар видано	365.00
З того Календара справоздане здасть видавець о. Струтинський.	J126
Книжочок продано 1573 за	157.30
Відзнак „ 2085 „	1569.15
Відзнак дитячих продано за	4.25
Всіх відзнак було 2621, розпродано 2085, остає на складі 536 — дитячих було 300, продано 17, отже на складі лишаєсь 283.	

С. Ядловский, гол. секретар.

**Перший Руский
Народний Банк**
—
**Канцелярія
Адвокацько-Нотаріальна**
**A. Chromowski
& CO.**
**292 EAST HOUSTON STR.
NEW YORK, N. Y.**

БРАТЯ! Пошліть гроші до краю через Руско-Американський Народний Банк.

Переписка як найтанша, шкоро і безпечна.

ШІФРАТИ на найліпші 4-коминкові кораблі купуйте у А. Хромовського. У мене ціни найтанші, бо я маю заступництво на всі лінії корабельні.

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТСКО-НОТАРІАЛЬНА полагодує фахово всі справи судові, цивільні і карні в краю і Америці, виготовляє повноважні, контракти купна і продажі, цесії і скрипти довідні і залагоджує всякі справи ґрунтові, табулярні і спадкові.

ВАЖНЕ! Не занедбуйте асентерунку, контролю і вправ військових! Бери по повероті до краю хочете уникнути строгої кари за занедбане повноважний військових, то удайтесь до А. Хромовського.

РУСКА НАРОДНА КНИГАРНЯ А. Хромовського має на своїм складі дуже хороші книжки до читання і молитви.

РОДИМЦІ! Покиньте вже раз чужих нефахових агентів, а удайтесь в кожній справі до фахового чоловіка а щирого Русина і жичливого Вам брата А. ХРОМОВСКОГО.

Перше Руске Народне Бюро Праці
і офіс інформаційний
A. Хромовский і Ко.
292 East Houston Str. New York, N. Y.

Бери хочете дістати добру роботу, то удайтесь до А. Хромовського, а певно не пожадуйте сего.

Уділяємо всяких інформацій, займаємось вишукуванням кривих і знайомих, посередничимо в всяких справах дискретних і уділяємо обсягень в річах бизнесових.

Питайтесь про все докладно а знайдете добру пораду! 28-

Нечуване! Небувале!

**Нич не коштує
спитати ся як ся їде за
18 долярів
до Старого краю
вигідно на кождім кораблі особовім
або поспішнім.**

**О тім можете довідати ся
у**

A. ХРОМОВСКОГО
в Нью Йорку
292 East Houston Str.

За 18 долярів аж до Кракова!

ОДИНОВИЙ РУСКИЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА

38 Green St., JERSEY CITY, N. J.

Кожний Русин маючий яку небудь потребу в Нью Йорку, чи в околиці, повинен вступити до того готелю, бо тут дістане найздоровші і найтанші напінки всякого рода і пораду, де найлучше купити шифкарту.

SOCIALISM is the coming issue in politics. You may be for it or against it, but in either case you need to understand it, and so you need to read **The International Socialist Review**. Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a three month's subscription and a copy of **Socialism and Farmers**. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publisher.
56 FIFTH AVENUE, CHICAGO.

Вийшла нова книжочка „Читальні“ ч. 26 замість Юній 1906 п. з. „Через кордон“. Ціна 15 центів. Адрес: Czytalia, Box 353, Scranton, Pa.

Годівка на ціле життя \$5.95

Правильний 14 к. Золотом повнений а не позолочуваний годинник стемпльований в середині „14 к. гарантований на 20 літ“. Виглядає як щиро золотий годинник але є сильніший, гарно гравірований або простий а нікелевий Американський осередком, камінцями, волосом і білим емальюванням циферблатом; можете его дістати в якій небудь величній: мужський номер 18 або 16 і жіночий, номер 6 або 0. Виспелас експресом С. О. Д. і пошлемо его оглядати перед заплаченням. Сня переконали ся, що се найліпший годинник за ці гроші, заплати агентам \$5.95 і кошти експресу. Гарний ланцюжок додаєм даром, а хто пришле вперед гроші, дістане гарне золоте перо або золотий ланцюжок і хрест даром і заощадить кошти експресу. Не бій ся: ми стоїмо за се, що говоримо. Той сам годинник а осередком Elgin о \$2.00 більше. Пишіть вразно що хочете.

CROWN JEWELRY CO.
Dept. 166, 163 E. Randolph St., Chicago, Ill.

— Впишіть ся до „Читальні“. Лише 1.50 дол. на рік. За ті гроші будете діставати одну цікаву книжочку кожного місяця. Адресуйте: CZYTALNIA, Box 353, Scranton, Pa.

MORRIS FORST & CO.
COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD ST., PITTSBURG, PA.

Нас знають в цілій Америці, що ми продаєм ліпшу вина за ту саму ціну як хтонебудь другий в Америці.

Платимо експрес від замовлень вище \$5.00 на вехід до Нью Йорку і на захід до Чикаго. На дальші віддалення пусклем 10 прц. на оплату експресу або фрейту.

Враз з замовленням посилайте готівку в редакціонованій листі або поштовою переказ до Morris Forst & Co., Cor. Second Ave. & Smithfield Str., Pittsburg Pa.

Пишіть по приватній цінник. Всі мови.

MORRIS FORST & CO.
Cor. Second Ave. & Smithfield Str., Pittsburg, Pa.

ЮРІЙ ХИЛЯКЪ,
Агентъ Р. Народного Дому въ Олифантъ, Па. и на онолицяхъ.

Банковий Бизнесъ

Офісъ Адвокатскій

Банковий Бизнесъ.

Тутъ можете орендувати свої гроші безпечно а оплата дуже таня.

Также продаю шифкарти на всі лінії за ту саму ціну, що и головний компанія.

Хто хоче дати водложити гроші, чи лише на часъ або на процентъ, або въ старомъ краю въ Банку на процентъ, або хоче позичити грошей на добру заруку, най удисть ся до мене.

Офісъ Адвокатскій.

Хто бы хотівъ продати або купити собі фармы тутъ, або домъ въ старомъ краю продати або купити ґрунтъ, увольнити ся водъ контролѣ войскової, водъ екзицирки або асентерунку, най прийде до мого офісу або менѣ напише.

Гроші посилайте на money order або Bank Draft на адресу:

GEO. CHYLAK
BOX 368, OLYPHANT, PA.

Въ ГОТЕЛЮ ХИЛЯКА найдете всегда свѣже, зимне пиво, импортованій вина и цигара першої класи.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Загалом кождий питає: Що буде дальше? Чи піде робота? А може буде страйк? Ніхто не може на се певно відповісти. Чи знаєте де не потрібуєте бояти ся страйку? — На фармі. На фармі не має „боса“, ніхто вам не розказує, ані з роботи Вас не нажене.

Я вам поможу, стати незалежним. Купіть собі фарму. За моім посередництвом можете собі купити фарму в етейтах Вірджинія, Норт Каролайна і Алабама. Добра земля, воздух і вода. Родить ся пшениця, жито, овес, кукурудза, тютюн, виноград, бандурки і всяка зеленина.

А все можете добре продати і за готові гроші. — Пишіть на адрес:

JOHN JELINEK,
116 PINE ALLEY, BRADDOCK, PA.

Напишіть десять прочитали се оголошене.

Л. Корибский

Канцелярія Адвокатска

33. Broadway. New York, N. Y.

Бюро Адвокатское провадить всякі справи судові, цивільні і карні. Вирабляє повноважні, завішання, контракти купна і продажі, даровини, скрипти довідні, цесії. Справи спадкові і подання гіпотечні, вирабляє позички гіпотечні і сплату довгів. Посередничить при продажах майна в краю.

Бюро Нотаріальне займає ся легалізацією всіх правних документів.

Справи Війскові, як подане о увільнене від контролю і вправ, а асентерунок в Америці залагоджує моя Канцелярія війскова.

ЧИТАЙТЕ!

Спис книг, які продаємо:

* Америка	15 ц.	* Наверхній Грішник	20 ц.
* Ангел та пустельник і т. і.	15 ц.	* Народний рух австро-угорських Русинів	15 ц.
* Біблія Велика	2 дол.	* Новий Завіт	4 дол.
* Борба клас і чому робітники організують ся	15 ц.	* Образки і загадки	10 ц.
* Весела книжочка в ображках	30 ц.	* Оповідання	15 ц.
* Гріхи мільйонерів і т. п. С. 7.	15 ц.	* Оповідання про задріх богів	10 ц.
* Дещо в історії православної місії в Америкі	10 ц.	* Про відступників від рос. православ'я	10 ц.
* Дещо про вівирята	30 ц.	* Про нутро землі	25 ц.
* Дві левади і т. п. С. 5	15 ц.	* Підземні скарги	25 ц.
* Дорога любови, то Божа дорога С. 6.	15 ц.	* Покуса	10 ц.
* Емігрант	15 ц.	* Псалтир	1 дол.
* Жовір	10 ц.	* Розмова Полика, в Русном	10 ц.
* Журавлі	15 ц.	* Руско-англійський словарець	20 ц.
* Житє Ісуса Христа	150 дол.	* Релігійні вірвання старинних народів	20 ц.
* Житє, варіант, організації і т. п. в Спол. Державах	15 ц.	* Смерть	10 ц.
* Зуб за зуб	10 ц.	* Стародавні казки та оповідання	15 ц.
* Казки про Жидів	15 ц.	* Степові люди	15 ц.
* Історія Руси в ображках	10 ц.	* Страйк	20 ц.
* Капітал і праця	15 ц.	* Тарас Шевченко	15 ц.
* Книжка Рахункова	50 ц.	* Тимко Гаврилюк	15 ц.
* Календар	25 ц.	* Унія в Америці	30 ц.
* Марія	10 ц.	* Уніа в чого жив	15 ц.
* Многогрудальний народ, огляд історії українського народу	20 ц.	* Як мужик ходив до царя правди шукати	15 ц.
		* Через кордон	15 ц.

Золоте перо Celtric 1.00 дол. Золоте перо Sanford 2.00 дол.

Атлас цілого світа, англійський, 105 мап. над 300 сторіц, подає имена і людність 40.000 міст цілого світа 1 дол.

Мана Сполучених Держав і цілого світа 4 стоппи шпрока а 6 стіп довга (інші продають по 5 дол.) у нас лиш 2 дол.

Адрес треба всегда виписати англійськими буквами і то дуже виразно.

Адресуйте:

Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

Новий Завіт

Господа Нашого Ісуса Христа в язиці церковно-словенським з переводом на язык народно-русский з поясненнями: О. А. Бачинського, за одобрением і благословением Митрополита. Сторін 992.

Ціна 4 долари.

Псалтир

в язиці церковно-словенським з переводом на язык народно-русский, з поясненнями; о. А. Бачинського; за одобрением Митрополита. Сторін 286.

Ціна 1 дол.

Обі книжки разом 4.50 дол.

Замовлення враз з грішми посылати на адресу:
SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

На продаж 4 фарми

недалено Скрентон, Па.

в ціні від 1.500.00 до 2.150.00 долярів.

Близших пояснень уділяє

Редакція „Свободы“,
203 Linden Street, Scranton, Pa.

**Оден з найбільших
броварів
в Америці.**

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАСВИЙ СПОСІБ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз по-Голова від него коптує сего пива, ніколи не болить, то иншого вже не бо есть здорове і буде пити. **ПОЖИВНЕ.**

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗРЕПШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРІТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.